

เกาะติด

4PW

สำนักงานคณะกรรมการ
สุภาพภาพแห่งชาติ

ฉบับที่ ๑๕
ปี ๒๕๖๐

ระดมคลังสมอง ๔ ภาค เปิดองค์ความรู้พื้นที่ สู่ห้องวิชาการ สัมมนาสุภาพภาพแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ ที่อาคารสุภาพภาพแห่งชาติ ทีมวิชาการ ๔ ภาคเข้าร่วมการประชุมเตรียมพัฒนาองค์ความรู้เวทีวิชาการภาค เพื่อเตรียมความพร้อมสู่สมัชชาสุภาพภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๖๐ ที่จะจัดขึ้นในเดือนธันวาคมนี้ โดยประเด็นสำคัญที่ทุกภาคร่วมกันระดมความเห็น คือ การเปลี่ยนแปลงจากการใช้เครื่องมือตาม พ.ร.บ.สุภาพภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๐ อันประกอบด้วย หัวข้อพลเมืองตื่นรู้ การลดความเหลื่อมล้ำ สังคมสุภาพภาวะ และสังคมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม

ผศ.ทพ.ดร.วีระศักดิ์ พุทธาศรี รองเลขาธิการคณะกรรมการสุภาพภาพแห่งชาติ กล่าวเปิดการประชุมว่า การประชุมที่ผ่านมา ได้แลกเปลี่ยนกันในเรื่องรูปแบบงานวิชาการภาคที่จะเสนอในงานสมัชชาสุภาพภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ซึ่งมีธีมหลักเรื่อง ๑๐ ปี พ.ร.บ.สุภาพภาพแห่งชาติ โดยแนวทางการของทีมนักวิชาการภาค จะถอดบทเรียนจากงานวิชาการเดิมในปี ๒๕๕๙ แต่จะมีการสังเคราะห์ในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น รวมถึงการวางแนวทางดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสุภาพภาพที่ยั่งยืน

ตัวแทน ทีมวิชาการภาคเหนือ เสนอว่า ที่ผ่านมาได้วางระบบงานทบทวนการจัดประชุมวิชาการภาค และวางแนวทางสนับสนุนกลไกวิชาการและกลไก 4PW ส่วนการออกแบบห้องวิชาการของภาคเหนือ ต้องการห้องวิชาการที่มีชีวิต มีแรงบันดาลใจ รวมถึงมีนวัตกรรมนอกห้องเพื่อต้องการมีส่วนร่วม ภายใต้แนวคิดที่ว่า “ติดดิน กินได้ ใช้ประโยชน์จริง” โดยประเด็นร่วมของคนเหนือ เป็นเรื่องความมั่นคงทางอาหารด้วยเกษตรอินทรีย์ สังคมสูงวัย (ผู้สูงอายุ) และชุมชนท้องถิ่นจัดการตนเอง

ด้านตัวแทน ทีมวิชาการภาคกลาง เสนอเช่นกันว่า ที่ผ่านมาได้พยายามดึงภาคส่วนต่างๆ เข้ามาพูดคุยกัน โดยได้ถอดองค์ความรู้สำคัญของพื้นที่ อาทิ

เรื่องความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน สิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้เครื่องมือตาม พ.ร.บ.สุภาพภาพ โดยแนวทางต่อไป ต้องการเน้นการทำงานวิชาการที่จับต้องได้ ใช้วิธีการเล่าเรื่องมาเป็นเครื่องมือ ทำให้คนได้มีส่วนร่วมและได้ประโยชน์จากบทเรียนจริงๆ

ขณะที่ตัวแทน ทีมวิชาการภาคอีสาน สำทับว่า เป้าหมายที่จะดำเนินการในปี ๒๕๖๑ เป็นการสานต่อทางด้านเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ โดยเฉพาะที่ จ.อุบลราชธานี ซึ่งดำเนินการมาอย่างยาวนานและได้ผลดีอย่างมาก โดยล่าสุดมีนักวิชาการในพื้นที่เข้าร่วมออกแบบยุทธศาสตร์ด้านเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ โดยจะนำเสนอในงานสมัชชาสุภาพภาพแห่งชาติที่จะจัดขึ้นในช่วงปลายปีนี้

ส่วน ตัวแทนทีมวิชาการภาคใต้ กล่าวว่า ในพื้นที่ได้ทบทวนประเด็นบทเรียนจากที่ผ่านมาว่ามีความก้าวหน้าในระดับไหน โดยได้เลือกประเด็นเด่นที่จะนำมาสังเคราะห์หลังเลิกต่อได้หลายประเด็น อาทิ การจัดการภัยพิบัติ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน กระบวนการนโยบายสาธารณะในการจัดการน้ำ กรณีฝายมีชีวิต ติดตามมติสมัชชาสุภาพภาพเรื่องท้องถิ่นกับการจัดการสุภาพภาพ เป็นต้น

หลังจากนั้น ที่ประชุมได้ระดมความเห็นต่อการจัดรูปแบบงานห้องวิชาการในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ก่อนจะมีข้อสรุปร่วมกัน ให้มีการนำเสนอ การพัฒนาและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมบนฐานปัญญา ที่สะท้อนองค์ความรู้จากพื้นที่ ให้เห็นการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ของการใช้กระบวนการนโยบายสาธารณะที่สร้างให้เกิดสังคมสุขภาวะแบบมีส่วนร่วม ที่ขับเคลื่อนด้วยพลเมืองตื่นรู้ และมีส่วนลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยเชื่อมโยงทุกประเด็นเด่นของแต่ละภาคมานำเสนอ พร้อมนำผลผลิตของชุมชนจัดแสดง และมีการสะท้อนมุมมองจากสถาบันวิชาการเพื่อมองการทำงานต่อยอดในทางวิชาการต่อไป

สร้างเกราะเสริมภูมิคุ้มกัน ‘ชุมชน’ สช. ดันวาระ ‘ยาเสพติด’ สู่วัดสมัชชาชาติ

ยาเสพติดยังคงเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกอยู่ในสังคมไทย แม้ว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จะมีความพยายามจากหลากหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และองค์กรภาคีเครือข่ายหลากหลายตาช่วยกันลงแรงเพื่อจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะการเสริมภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชน

งานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ ๑๐ ซึ่งจะจัดขึ้นช่วงระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ นับเป็นอีกหนึ่งกลไกในการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติด และสร้างเกราะคุ้มกันสังคมไทย ให้ห่างไกลจากปัญหายาเสพติด โดยที่ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ เห็นพ้องไปในทิศทางเดียวกันว่า จะผลักดันประเด็น **ปัญหายาเสพติด** เข้าเป็นระเบียบวาระในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ เพราะยาเสพติดคือปัญหาร่วมของคนในชาติ และแน่นอนว่าคนทุกคนย่อมได้รับผลกระทบจากปัญหายาเสพติดไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ซึ่งเครื่องมือสมัชชาสุขภาพแห่งชาติจะเป็นจุดคานงัดสำคัญในการจัดการแก้ไขปัญหานี้ได้

ผู้แทนจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) นำเสนอข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ปัญหายาเสพติดคือเรื่องที่กระทบต่อคนทั้งโลก การสำรวจของสหประชาชาติ พบว่า มีถึง ๒๕๕ ล้านคนที่เคยใช้ยาเสพติด ในจำนวนนี้มี ๒๙ ล้านคนที่มีปัญหาการใช้ยา หรือคิดเป็นสัดส่วน ๑๐ ต่อ ๑ คน ในส่วนของประเทศไทยมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับกาใช้ยาในช่วงอายุ ๑๕-๖๔ ปี อยู่ประมาณ ๒.๙ ล้านคน ซึ่งใกล้เคียงกับข้อมูลของสหประชาชาติอย่างมาก โดยหนึ่งในข้อเสนอที่น่าสนใจซึ่งตกผลึกความคิดจากวงประชุมก็คือ

ประเด็นปัญหายาเสพติด ที่จะได้รับการพิจารณาเป็นระเบียบวาระในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติในครั้งนี้ ต้องมุ่งเป้าหมายไปที่การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยเฉพาะเรื่องของการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของคนทั้งสังคม ที่ควรมองว่า ผู้เสพเป็นผู้ป่วย ไม่ใช่ผู้ร้าย เปลี่ยนมายาคติของ ‘อาชญากร’ และ ‘ผู้เสพ’ ออกจากกัน เพื่อให้เกิดการจัดการและความคุ้มค่าเสพติดอย่างสร้างสรรค์ และให้เกิดการขับเคลื่อนองค์ความรู้ด้านการจัดการแก้ไขปัญหายาที่สามารถถ่ายทอดสู่กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมในหมู่บ้านหรือในชุมชน ซึ่งจะเป็นเกราะสำคัญ และเป็นบ้านที่สามารถต้อนรับผู้ที่เคยเสพยากลับไปเข้าสู่ชุมชน และดำรงอยู่อย่างปกติสุขได้

นอกเหนือจากข้อสรุปร่วมกันในการผลักดันประเด็นปัญหายาเสพติดเข้าเป็นระเบียบวาระในงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติแล้ว ที่ประชุมฯ ยังได้มีการติดตามความคืบหน้าของร่างระเบียบวาระของงานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติฯ คือ การส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายมากขึ้น รวมถึงแนวทางการพัฒนาประเด็นสาธารณะอื่นๆ อันได้แก่ ๑.การจัดการขยะ ๒.การพัฒนาพื้นที่เล่นเสริมสุขภาวะของเด็กปฐมวัย และ ๓.การรองรับสังคมผู้สูงอายุ โดยในตอนท้าย **นพ.ประสิทธิ์ชัย มั่งจิตร** ประธานอนุกรรมการฯ สรุปการประชุมว่า ภาพรวมขณะนี้มีความคืบหน้าในการจัดการเพื่อพัฒนาประเด็นได้ดี โดยเฉพาะประเด็นยาเสพติด ที่ถือว่ารุดหน้ามากกว่าประเด็นอื่นๆ โดยสิ่งสำคัญที่ควรเพิ่มเติม คือ การจัดหาพื้นที่ตัวอย่างมาร่วมพิจารณาเพื่อนำมาพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนด้วย

